

til den anden, og at den frie Udvikling havde afbalanceret Forholdene saaledes, at der var et rimeligt Forhold mellem Produkternes Priser og de Indtægter, som oppebæres af de forskellige Samfundsklasser, har Krigen og den dermed følgende Dyrtid ganske forrykket disse Forhold. Krigen har skabt betydelige Indtægter for et mindre Antal af Statsborgerne, den har skabt en Del forøget Indtægt for en Del andre Statsborgere, men tilbage bliver der det største Antal, som ikke har haft nævneværdig Fordel af Prisstigningen, men derimod i høj Grad har faaet Dyrtidens Tryk at føle. Det Parti, som jeg har den Ære at tilhøre, er derfor ganske enig i, at Dyrtidslovgivningen skal fortsættes, og at man skal yde en kraftig Hjælp, ikke mindst saaledes, at man kommer de mange til Hjælp, som ikke gerne ønsker at melde sig som trængende, men ikke des mindre er nødte til i høj Grad at indskrænke sig paa Grund af de forøgede Omkostninger ved at leve. Men jo længere man fortsætter med en saadan Dyrtidslovgivning, des varmere maa man være med, hvorledes den formes, og man maa ikke tabe af Syne, at der kommer et Tidspunkt en Gang, naar Krigen er endt og Forholdene igen kommer i Lave, hvor de forskellige Priser og Vederlag for Arbejdsydelse igen automatisk kommer i det rette Forhold til hinanden, og til et saadant Tidspunkt maa jo Dyrtidslovgivningen høre op. Derfor bør den ogsaa formes under Hensyn dertil, saaledes at man ikke faar saadanne Bestemmelser ind i Loven, som man har vanskeligt ved at bringe til Ophør. Den højtærede Indenrigsministers Lovforslag slaar ikke saa lidt af paa dette Krav, hvilket i øvrigt ogsaa gælder om andre Lovforslag, som er fremsatte af den højtærede Indenrigsminister. I det her foreliggende Lovforslag, ligesom ogsaa paa andre Omraader, søger Indenrigsministeren at give saa frie Tøjler som muligt uden Hensyn til gældende Lovbestemmelser. Man forrykker alt det, der har været Grundlaget i den hidtil gældende Lovgivning, baade Forsørgelses-, Understøttelses- og Skattelovgivningen, og man tilvejebringer derved en Usikkerhed, der, naar man gaar videre frem ad den Vej, vil føre til, at man staar overfor et Kaos, og man skaber en Vaklen og Usikkerhed i Administrationen, som er i høj Grad generende og skadelig for alle, som skal have med den at gøre.

Man har nu paa Grundlag af den Række Dyrtidslove, vi har haft, gjort en

Del Erfaringer. En Del af de Bestemmelser, vi har haft, har været gode, andre har vist sig mindre heldige. Naar vi nu staar overfor en Revision af denne Lov, en Revision, som skal være gældende i alt Fald i 3 Fjerdingaar til 31. Marts 1919, altsaa til Udløbet af dette Finansaar, gælder det om, at man ikke vedbliver med at godkende de mindre heldige Bestemmelser i Loven, men søger at blive dem kvit. Jo længere man fortsætter Dyrtidslovgivningen — og dette bliver ikke den sidste Dyrtidslov, Rigsdagen kommer til at vedtage —, des mere gælder det om at faa Loven rensset for saadanne Bestemmelser, som har vist sig at være uheldige. Det vilde ogsaa være ønskeligt, om vi, naar vi nu naar til Ende med Behandlingen af dette Lovforslag, saa ikke i Løbet af de tre Fjerdingaar atter skulde velignes med et Tillæg til denne Lov, thi det er jo meget uheldigt for dem, der skal bringe disse Love ud i Livet, at de, naar de skal se, hvilke Lovbestemmelser der skal bruges i et paakommende Tilfælde, skal være nødte til at staa med tre Love i Haanden, saaledes som man har været nødte til det i den Periode, vi nu forlader. Selv om man i Løbet af det ikke lange Tidsrum, hvori denne Lov skal gælde, skulde opdage et og andet, som man kunde ønske ændret, vilde det dog være at foretrække, at man udskød at foretage en saadan Ændring, til man igen stod overfor en Fornyelse af Loven, og ikke vedtog Tillæg paa Tillæg til den gældende Lov.

Blandt de Erfaringer, man har indhøstet under Brugen af de nugældende Dyrtidslove, er dette, at Bestemmelserne i § 2 har været i høj Grad egnede til at sætte Splid indenfor Kommunerne og til at bruges til politisk Agitation. De er skikkede til at vække et usundt Kapløb, og det har ikke manglet paa, at man baade fra den højtærede Ministers og fra anden Side har søgt at ægge Kommunerne op til et større Forbrug, end forstandigt og rimeligt var. I de statistiske Opgørelser, som man Gang paa Gang har stillet frem over, hvor meget der har været brugt i de forskellige Kommuner, og hvor man kun har sammenholdt dette Forbrug med Indbyggerantallet, ligger der jo ikke noget Bevis for, at der i de Kommuner, der har brugt det mindste Beløb, har været Trang til at bruge mere. Det er tværtimod ofte Tilfældet, at de Kommuner, der har haft et mindre Forbrug, har hjulpet dem i Kommunen, der trængte mest dertil, paa en fyldigere Maade, end man har kunnet